

KORAY AVCI ÇAKMAN

DEDEMİN UÇAN DAİRESİ

Dedemin Arkadařları

Dedemi de babaannemi de çok severim ben. Onlar gelince evimiz daha bir şenlenir, renklenir. Dedemle babaannem köyde yaşarlar. Dedem köyü bırakıp da şehre gelmek istemez pek. Ne zaman onu çağıracağız, “Üstü alabildiğine pamuk bulut, altı yemyeşil kır bayır bu cenneti bırakayım da ne yapayım orada ben?” der durur hep.

Babaannemin dizleri ağrımayacak olsa neredeyse bize hiç gelmeyecekler. Babaannemin doktoru şehirde... Bazen dedemleri çok özleyince babaannemi ararım hemen. “Babaanne ağrımadı mı řu senin dizlerin yine?” diye sorarım.

O, “Yok ağrımadı çok şükür!” dese de üstelerim:

“Ağrımıştır ağrımıştır. Hadi gelin artık.”

“Yok be torunum. Nerden çıkardın? Şimdilik idare ediyorum işte.”

Hep böyle demez tabii. Bazen de “Ağrımaz mı, ağrıyor tabii... Hele yağmur yağınca sızım sızım sızılıyor romatizmalarım,” der.

“E, hadi gelin de doktora gösterin o zaman.”

Ben böyle söyleyince Karakız’ı, Sürmeli’yi, bağı bahçeyi bahane eder: “Biz gelince kim bakacak onlara?”

Akşam yemeğini yeni bitirmiştik ki telefon çaldı. Annem açtı hemen. Arayan babaannemdi.

“Vah vah! Çok mu ağrıyor?” dedi annem. Belli ki dizlerinin ağrıdığını söylüyor babaannem.

O heyecanla, “Yaşasın!” diye bağırmışım.

Babam ters ters baktı yüzüme... “Ne o Cenk, neye sevindin bu kadar?”

“Babaannemin dizleri ağrıyormuş ya...”

“İyi misin sen oğlum? İnsan hiç babaannesi hasta diye sevinir mi böyle? Bari zil takıp da oyna!”

Üf... Şu babam da her şeyi yanlış anlıyor hemen. “Hiç hasta diye sevinir miyim baba? Ben doktora gelecekle, bizimle olacaklar diye seviniyorum.”

“Ha, öyle desene oğlum.”

Kırılmışım bir kere... Suratımı bir karış astım. Babam, “Gel gel, küsme hemen,” dedi.

Hiç oralı olmadım.

“Hadi ama uzatma artık. Özür dilerim, seni yanlış anladığım için.”

İstesem de daha fazla somurtamazdım ki, tonton dedemle canım babaannem geliyordu yarın. O gece ağzım kulaklarımda yattım yatağıma.

Okulda da iple çektim paydos zilini. Eve döndüğümde kapıyı dedem açtı. Şapur şapur öpüp yanaklarımdan, “Oh, mis mis!” dedi.

Kardeşim Alp kıskandı hemen: “Ben?..”

“Sen de mis mis...” dedi dedem onu da öperek.

Babaannemle de özlem giderdikten sonra, “Dede kaç gün kalacaksınız?” diye sordum.

“Şu doktor ne derse o kadar kalacağız torun. Fizik tedavi mi ne varmış. Bari iki üç günde bitse de dönüversek köyümüze...”

“Yaa! Öyle deme dede. Gitmeyin hemen... Ben sizi çok özledim.”

“Biz de sizi özledik ama burada da ömür geçmez be oğlum. Havası suyu şimdiden gözümde tütüyor köyün. Yaz olsun da artık siz gelip kalırsınız uzun uzun.”

Dedem yerden göğe kadar haklı aslında sıkılmakta... Ablam, kardeşim Alp ve ben tüm gün okulda oluyoruz. Annemle babamsa işte... Gerçi, babaannemi doktora götürmek için babam izin almış ama “hastanelerde yorulur, tansiyonu çıkar” diye dedemin evde kalmasında ısrar ediyor; babaannemi hastaneye götürürken. E böyle olunca da benim canım dedem evde

tek başına kalıyor. Ne dolaşacak yemyeşil kırlar, ne onu oyalayacak sevimli hayvanlar var burada. Tam da dedemin söylediği gibi: “Her yer bina, insan ve araba...”

Babama, “Yarın ben de sizinle hastaneye geleyim de bana rapor alalım doktordan,” dedim.

“Ne o, yoksa sen de mi hastalandın? Neren ağrıyor?” diye telaşlandı hemen.

“Hasta falan değilim. Ama rapor alalım da bu hafta okula gitmeyeyim.”

“Madem hasta değilsin, ne yapacaksın rapor alıp Durup dururken bu da nerden çıktı oğlum?”

“Dedem evde tüm gün tek başına. Okula gitmezsem onunla vakit geçiririz, diye düşündüm. Birlikte gezeriz. Böylece canı sıkılıp da köyünü özlemez dedem.”

“Ah be oğlum, dedeni gezdirip dolaştırmak istemen iyi hoş da gerisi boş... Öyle gezip tozmak için rapor mu alınır mı?” dedi babam. “Durup dururken nereden geliyor ki bunlar aklına?” diye söylendi biraz.

Ertesi gün okulda aklım yine dedemdeydi. Acaba tek başına ne yapıyordu şimdi? Yine camdan koca koca binalara, akıp giden trafiğe bakıp kendi kendine söyleniyor muydu? Ne Fencinin, ne de Türkçecinin anlattıklarını dinleyebildim doğru düzgün. Canım dedemin, evde canı sıkılırken bana ne suyun kaldırma gücünden, yüklemen tümce içindeki yerinden! Üf şu

akreple yelkovan da çakıldı kaldı yerlerine. Bir türlü ilerlemiyorlar. Oysa bilgisayarda oyun oynarken “Tik tak tik tak...” ne de çabuk geçiyor zaman...

Oh! Nihayet paydos zili çaldı.

Okuldan eve nasıl geldiğimi bilemedim. Soluk soluğa çaldım zili... Dedem hiç de öyle canı sıkılmışa benzemiyor. Belki de bana belli etmiyordur.

“Ne yaptın bugün dede?”

“Hiiç! Güney Afrika’dan dostlarla vakit geçirdim biraz.”

Sanki sıradan bir şeyden söz ediyormuş gibi söylemişti tüm bunları. Bense şaşkındım. Dedem daha üst kat komşumuzu bile tanımazken, bu koca şehirde Güney Afrikalıları da nereden bulmuştu?

Şaka mı yapıyor diye baktım yüzüne... Ama hiç de öyle dalga geçer gibi bir hali yoktu.

“Kimmiş bunlar? Sen nereden tanıyorsun onları dede?” dedim şaşkın şaşkın.

“Nereden tanıyacağım torun, sağ olsunlar her sene gelirler. Eğri burunlu, bir - bir buçuk metre boylarında, pek neşeli şeyler,” dedi gülerek.

Dedem evde yalnız kalınca can sıkıntısından hayaller mi görmeye başlamıştı acaba? Ona bir şey söylemedim ama onun için endişelenmiştim.

Babam gelir gelmez, “Dedem sıkıntıdan eğri burunlu cücelerle konuşmaya başlamış baba... Hayaller

görüyor yalnızlıktan. Hadi uzatma da en azından yarın okula gitmeyeyim. Hem boğazım da acıyor,” dedim yalancılıktan öksürerek.

Babamın suratı asıldı hemen: “Yoo, Cenk bey... Değil cüce, dev görse okulu asmak yok. Ben konuşurum dedenle.”

Hep birlikte sofraya oturmuştuk. Babaannem uzun uzun fizik tedavisinin nasıl geçtiğini anlatıyordu. Tam üç tane arkadaşı olmuş orada... Babaanneme evden getirdikleri kek ve böreklerden ikram etmişler.

O böyle ballandıra ballandıra anlatırken dedem, “Oh oh! Sanki hastane değil de pastane...” dedi gülererek. Ah tonton dedem o da istemez mi gün boyu birkaç insan görüp de sohbet etmek, dertleşmek... Koca şehirde bizden başka tanıdığı yok ki gidip konuşsun. E bir yere çıkacak olsa nereye gidecek? Ben bile karıştırıyorum caddeleri, sokakları. Hal böyle olunca eğri burunlu cücelerle de konuşur, koca gözlü devlerle de...

Tam bu düşüncelere dalmıştım ki babam, “Ee, sen ne yaptın baba bugün? Eğri burunlu cücelerle mi konuştun?” diye sordu.

Dedem boş boş baktı babamın yüzüne. “Valla kapıcı geldi. Biraz onunla lafladık ama cüce falan değil bu oğlan. Bayağı iri yarı... Burnuna da pek bakmadım doğrusu ama kesinlikle eğri büğrü değildi.”

Babam ters ters baktı yüzüme. Okula gitmemek için yalan söylediğimi düşünüyor olmalıydı.

Daha fazla dayanamadım:

“Dede hani Güney Afrika’dan eğri burunlu cüceler gelmiş de onlarla vakit geçirmiştin? Bugün bana öyle dedin ya...”

Dedem bir süre düşündükten sonra, “Haa! Evet. Doğru ya!” dedi.

Babam sıkıntılı görünüyordu ki, babaannem girdi söze:

“Kimmiş bu cüceler? Ben tanıyor muyum bey?”

“Hiç tanımaz mısın, tanıyorsun tabii hanım. Allı turnalar,” dedi dedem gülerek.

Meğer biz yokken dedem belgesel izlemiş. Güney Afrika’dan geldiğini söylediği eğri burunlu bir buçuk metre boyundaki cüceler de flamingolarmış. Ah muzip dedem benim...

Ertesi gün okulda içim daha rahattı. Belki bugün de bir belgesel izlerdi dedem. Eve gelince dayanamadım sordum yine: “Ee, bugün neler yaptın dede?”

“Can dostlarımı görmeye gittim.”

Bu kez muzip dedemin oyununa gelmeye hiç niyetim yoktu. “Afrika’ya mı gittin, kutuplara mı? Can dostların güçlü aslanlar mı, yoksa badi badi yürüyen pelikanlar mı?”

“İkisi de değil...”

Ne kadar sorduysam da söylemedi dedem can dostlarının kim olduğunu. “Belki tanıştıırırım seni de yakında,” demekle yetindi. Sonra da nereden bulduysa eski püskü bir kitap aldı eline, başladı bu yırtık pırtık kitabı okumaya...

Canım dedeme yarın harçlıklarımдан arta kalan parayla şöyle yepyeni bir kitap almaya karar verdim. O da böylece řu yırtık pırtık kitabı okumak zorunda kalmaz. Ertesi gün okul çıkışı soluğu hemen kitapçıda aldım. Uzun uzun baktım raflara... Ne alayım,

hangisini okur bilemiyordum. Sonunda kitapçıda çalışan ağabeye danıştım. O da bana Sait Faik Abasıyanık adlı yazarın bir öykü kitabını önerdi. Biraz pazarlıkla kitabı satın alabilmişim. Şöyle bir de güzel hediye paketi yaptırdım. Eve vardığımda heyecandan kalbim pıt pıt atıyordu. Kim bilir ne çok sevinecekti dedem bu sürprizime...

“Dede bak sana ne aldım!”

“Ne aldın?”

Hem gururlu, hem neşeliydim. “Aç da kendin bak!”

“Aaa! Torunum, nerden geldi aklına? Ne gerek vardı canım? Çok teşekkür ederim.”

Keyifle oturuyordum koltukta. “Ne gerek olur mu? Benim dedeme öyle eski püskü kitaplar okumak yakışmaz. Yepyeni gıcır gıcır kitap oku sen. Ben yine harçlıklarımdan artırır yeni kitaplar alırım sana,” dedim kendimden emin bir sesle.

Dedem susup öylece dinledi beni. Yine eline o eski püskü kitabı almıştı.

“Onu çöpe atacaksın değil mi dede? Çok eskimiş. Baksana her tarafı yırtık pırtık. Dökülüyor.”

Dedem tekrar tekrar teşekkür etti bana... Hafta sonu onun da bana bir sürprizi olduğundan, beni bir yere götürmek istediğinden söz etti. Hafta sonunu iple çekiyordum. Cumartesi sabahı erkenden kalkıp hazırlandım. Dedem de eski püskü kitaplarını bir

poşete doldurmuş. Çıkarken, “Onları da çöpe atacağız değil mi dede?” diye sordum.

“Tabii tabii...” dedi bu kez. Evdekilere de “Torun dede şöyle biraz gezip geleceğiz,” dedi.

“Bizim köye benzemez buralar, kaybolmayın sakın ha,” dedi babaannem.

“Üstümüz gök, altımız toprak; Samanyolu’na gitmiyoruz ya kaybolalım,” dedi muzip dedem.

Evden çıkmış, tam üç çöp kutusu geçmiştik ama poşet hâlâ elindeydi dedemin. Onları çöpe atmak için ne bekliyordu ki?

Dedem, nasıl öğrenmişse, sandığımdan da iyi biliyordu yolları... “Hah şuna binip gideceğiz,” dedi durağa gelince.

“Madem o kadar iyi biliyorsun buraları, niye sıkılıyorsun ki dede? Çıkıp gez dolaş işte tüm gün,” dedim otobüste.

“İnsan yalnız tanımadığı yerde mi sıkılır torun? Evini, köyünü özlemez mi?”

Sonra da şehrin gürültüsünden, kalabalığından şikâyet etti. Tüm gün somurtarak oradan oraya koş-turan insanları görünce mutsuz oluyordu. “Bizim köyde herkes tanır birbirini. Tanımasa da herkes selam verir gördüğüne... Koştursak da güler yüzümüz köyde bizim,” dedi.

Dar sokaklardan geçtik, yokuşları tırmandık. Eski püskü kitapların olduğu bir dükkâna girdik.

“Bak burası sahaf!” dedi dedem. Beni sahaf Ömer amca ile tanıştırdı. Meğer benim eski püskü diye burun kıvırdığım o kitaplar pek kıymetliymiş. “Kitap dediğin öyle senin sandığın gibi gün geçtikçe eskimez, değer kazanır. Bu yüzden de hiçbir kitap çöpe atılmaz, atılmamalı,” dedi dedem.

Ömer amca da kitapların özellikle ilk baskılarının çok değerli olduğunu söyledi.

Sahaf Ömer amcadan çıkınca ciltçi Timur amcayla tanıştırdı beni dedem. Yokuşun başında onun da küçük bir dükkânı vardı. Timur amcaya dedesinden geçmiş bu ciltçilik. Dedem yanında getirdiği poşetten kitapları çıkarıp ciltletti Timur amcaya...

“Ben de kitaplarımı hiç eskitmeyeceğim. Ama eskir yıpranırsa da çöpe atmam. Asla! Hemen sana getireceğim, söz Timur amca!” dedim.

Dönüş yolunda dedem “Ee, sevdin mi can dostları mı?” diye sordu.

“Tabii sevdim. Timur amcayı da, Ömer amcayı da çok sevdim.”

“Onlar da candır, can dostlarımdır ama asıl diğer can dostlarımı sevdin mi?”

Şaşkın şaşkın baktım dedemin yüzüne. “Başka dostlarınla tanışmadık ki bugün dede...”

“Tanıştın ya torunum. Benim can dostum bir sürü kitapla tanıştın bugün; sahaf dükkânında...”